

ACC. NR. 2695

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne. Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Fär. Adress: Hvilan.
Socken: Västerstad. Berättat av Carl Jönsson, Vomb.
Uppteckningsår: 1930. Född år 1854 i Västerstad.

Uppteckningen rör: Peter Wieselgren och Nils Måansson.

Wiselgren hann hade kalled i Västtorsta färud. Sin fikk
Rosenqvist de ätte hanom; di va svågra.

Hann va en väldi nykterheds-talare. Hann predika väldelia.
Hann va så sträng, så där va di samm jikk derikt ifrå tjärkan
å hängde se, ätte va far å mor talte åmm.

Ätte sage så ble di glaa, när di ble au me hanom, fårr sin
konne di föra samm di ville.

Där komm en rikstas-mann, samm hede Nels Månsen ifrå
Skomarp. Då jikk jo allt po hästa-skjuss. Så skolle Nels
Månsen te Long älla Malme, å så komm hann där färbi Västtorsta
prästagår. Dänn lå ud te väjen. Å där träffte hann Pär

P. Wieselgren
och Nils Måansson.

Viselgren. Å hann träffte Nels Månsen, å hann va jo rikstas-mann
å en aktad man.

Så hade di sin madsäkk mä se å stanna å to se litta mad. Å di
hade brännevin mä se. Å Wiselgren hann komm ud å fikk se -ed. Å
ja mings ente va Wiselgren sa. Männ så sa Nels Månsen: "Va ska vi
då ha -ed ti? färr kattana vill ente laba -d, å svinen vill ente
drikka -d, å va ska vi járra me ded?" Så hann ble liasåmm litta av-
snöbad.

x/

De skolle va ver dänn tiden, när Diskonten dänn ramla i Malme.
Å Nels Månsen hann skolle naturletvis did, å hann hade passerad
färbí Västtorsta prästagår å kommed i tal me Viselgren. Nels Månsen
hann va jo allti slagfärdi i tal.

x/ likstankens sordningskontor i Malmö.

ACC. NR.....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne. Upptecknat av: Ingemar Ingers.

Härad: Färs. Adress: Hvilan.

Socken: Västerstad, Vomb m. fl. Berättat av Carl Jönsson, Vomb.

Uppteckningsår: 1930. Född år 1854 i Västerstad.

Uppteckningen rör Minnen från Carl Jönssons tjänster såsom
dräng och ängsvattnare.

2695

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Minnen från innehavda tjänster.

Sextiåtta (1868) då va ja hos Jins Olsen i Påarp. Ja va där i fira år. Ja kom därför te fanjonkare Holmström. Ja jikk did å fäste me. Han prutta me me. Ja ville ha 50 kronor männ hann ville ente ji mer än 45. När ja så hade vad där et år, så fästa ja me åmm. "Nå Kal, vill du ble hos me flere år? - "Ja," - "Då får du 65 kronor för detta året och 65 kr. för nästa år." - Ja, de fikk va me dé. Männ så de tredja åred då fe ja hundra kronor. - Hann va livad, dänn gobben. Åmm vinterkvälla så komm hann ing te våss - vi sad i fålkastuan - å hann berätta historior, å vi sad å fära häser å talde, å va vi i varksamhed, så ble hann där inge. - Ja va dänn tredje å skötte alla djuren, be får å hästa å kreg. Vi va tre kara; där va så kallad gårs-dräng å andre-dräng å röjtare. De va en bra mann å tjena. Hann hade vad brännevins-kontrollör.

Å där va sed, vi hade var sin sparbanksbog, å där satte

x/ Lars Petu Holmström, fanjonkare id Sk. Regionregementet;
f. 1809, d. 1880; bosatt i Åkerö, Västerviks s:n.

2695

Minnen från
innehavda
tjänster.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Carlsson i
gäst hos
Jagunke
Kolmård

2695

hann ing visst fårr åred, så å så meed fe vi udbetalt, å så
å så meed satte hann i sparbank fårr väss. Så lärde di se
te å spara. - Hann va så där litt småröli.

Där va två pior, å tilleme åmm sammaren va där tre, en så
kallad jälpe-pia. Vi dres säl mä allt ihoppa. Vi hogg säen
me lea, där va inga maschiner po dänn tiden; å vi tjörde tårv
himm. Vi födde åpp två battinga, så fe ja tjöra himm tårv me
di. Vi tjörde ifrå Gommastärpa måse.

Di hade var sina räkkor di skelle väva, piorna, å di spant
vintrana ijännom. Så hade di var sina linnerräkror di skolle
väva. Där va redi årning å reda i de hused. Fruen spant all-
tid ylle, honn sad po sin stol å spant ylle dan ijännom.

Sin så flytte ja te en bone strajs ve, i Högholt. Sin så
arbéta ja i Västorsta bränneri i två vintra. Så hade ja
akkårds-arbete åmm sammaren ve gauren. Ja va liaväll en tid
po Askered å arbéta me grobning.

Så to ja plass i Östraby å tjente hos Johannes Annorsen.

2695

Carl Jönsson
på Västervik
1879-1883.

Å sin så reste ja te Malme. Så va ja i Malme å arbéta i två år ve kanalarbete. Ja va mä å schakta åpp kanalen; å ve Nya vattenvarked. (1877-79).

Jo så flytte ja därifrå te Vilan, te doktor Holmström. Hann annonsera ätte en dräng å ja läste -d i tiningen po marenen. Å ja jikk did å fe plassen me desamma, när hann hörde ja va ifrå Västervika å hade tjent hans far. Ja va där i fira år. Där va två hästa å två koor å två grisa så kallad. Ja va mä å la åpp en liden kulle di kalla "Annas utkik." Där hade di udsikt änna te sjön. Ja kann ondras åmm dänn kullen e där inú. - Jaså, hann e där inú, de va jo relit. - De sista åred jikk ja ijennom en vintorkors po skolan.

Så kom jag till Övedskloster. Jag var på ängvatningen där i en sommar. Så flyttade jag därifrån till Vomb och hade plats på ängvatningen där i 38 år. "Å där har ja gåd å vannad å grobad många fajna."

Carl Jönsson på
Ängvatningen.

Carl Jansson på
ängsvattningska
i Vomb.

2695

Där var en förut som hette Lars Larsson. Han hade varit där i 20 år. För längre tid tillbaka, innan gårdarna blev byggda, då hade bönderna allt ihop. Så fick de mindre äng sedan, sen gårdarna blev byggda. (Nämligent de tre Vombsgårdarna). Där var en ingenjör, som hette Åkerman, som anlade ängsvatningen här. I Danmark där var de långt förr än här, men första början skulle vara i Tyskland. Till att börja med så var de av den åsikten, där skulle vara is på ängarna och vattna så länge där kunde komma något ut, men det begav jag, "fårr de va bara te fårrtréd." - Ängsvatningen räckte ända ifrån huset där jag bodde och ända upp till den norre änen. Jag hade en 3 - 400 tunnland att höra över. När där var översvämning, så gick vattnet ända upp till trapporna på huset. Jag hade långa träskostövlar. Jag bar glyttarna över. Där var en påg som gick och läste; den måtte jag bära upp till Raby.

2695

Det torra
året (1868).

Om det torra året. (1868).

Det var sextiåtta. Det var det torra året. Det var ifrån maj månad, så kom där inte något regn förrän den 4 augusti. Då regnade det i flera dagar.

Havren var inte längre än vi rävste den ihop. Värsäden var sämst. Rågen var rätt bra. Det var i slutet av juli. Då hade vi inhöstat både hö och råg och värsäde.. Höet hade vi höstat förr.

Då var jag i en by som hette Påarp. Det låg nära ifrån Askeröd - hos en man som hette Jöns Olsson. Då var det rent besvärligt. Där var stora skaror (som) följe landsvägarna och sökte arbete. De ville arbeta hellre än gärna, de ville arbeta för bara födan.